

XX.

Optegnelse om et Præstekalent i Næstved 1600.Ved *H. F. Rørdam.*

Om de fra Middelalderen arvede Kalentegilder blandt Præsterne er, i disse Samlinger fra Tid til anden meddelt forskellige Oplysninger; navnlig kan henvises til de Ny kirkehist. Saml. I, 142—49 trykte Statuter for Præsternes Kalentgilde i Ars Herred²⁾. Her skal en lille Optegnelse om et saadant Gilde meddeles. Den skjønnest at være forfattet af en Præst i Tybjerg Herred. Skjønt den væsentlig drejer sig om Maaltidet, viser den dog ogsaa den gudelige Bordskik, som fandt Sted ved slige Kalenter, med Sang og Bøn, alt selvfølgelig paa Latin. Originalen, der snart er vanskelig at læse, har jeg fundet blandt det Kgl. Bibliotheks Manuskripter.

Den Hr. Niels Eskildsen, hos hvem Kalentet holdtes i Næstved den 3. Juni 1600, var formodentlig paa den Tid Kapellan ved S. Peders Kirke. Naar der siges, at han »drak M. Jørgen Kalenteskaalen til«, da menes vel derved, at Sognepræsten ved samme Kirke, Mester Jørgen Andersen, hvis Eftermand Hr. Niels Eskildsen siden blev, næste Gang skulde have Kalentet i sit Hus. Endnu kan bemærkes, at

²⁾ Se forøvrigt Registrerne til de forskellige Bind af Kirkehist. Saml. under Kalente. Ligeledes Danske Kirkelove.

som Provst i Tybjerg Herred var Niels Eskildsen i Januar 1614 med at dømme Kryptokalvinisten M. Oluf Kock fra Embedet¹⁾.

Anno 1600 3 Junij [va]r ieg thil Cal[ente] hos Her Niells Eschilssen y Nestued, och da holtes saadan skick.

I.

1. Høns med speck.
2. Salt mad.
3. Liummer.

Cecinimus primum responsorium.

II.

1. Fersk fisk.
2. Sylt.
3. Lam kiød.

Cecinimus secundum responsorium.

III.

1. Groffennbra.
2. Lam steeg och hare steg.

Cecinimus tertium responsorium.

Sublata mensa, peracta gratiarum actione, cecinimus: Te Deum laudamus.

Saa drack Her Niels M. Jørgen Calente scholenn thill.

Strax der effter sang wi: Da pacem Domine, och prousten reciteret alta et musicali voce orationem: Deus, a quo iusta consilia et recta sunt opera etc.

¹⁾ Kirkehist. Saml. 3. R. I, 578—613.